

Záznam z 12. jednání Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí konaného dne 25. října 2016

Přítomni: dle prezenční listiny

Jednání zahájil v 9:38 h Jiří Dienstbier, ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu a předseda Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí. Konstatoval, že s ohledem na čl. 3 odst. 2 Jednacího řádu Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí byla při zahájení jednání Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí (dále jen „Rada“) usnášeníschopná (přítomno bylo 5 členů a 9 náhradníků). Úvodem přivítal přítomné a přednesl navržený program jednání s dotazem, zda má někdo návrhy či připomínky.

Karel Gargulák avizoval, že má několik bodů k projednání s návrhy na přijetí usnesení, nicméně je možné je projednat v bodu různé.

Jiří Dienstbier nechal hlasovat o programu jednání Rady, který byl schválen v tomto znění:

1. Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s ochranou oznamovatelů podezření na protiprávní jednání
2. Akční plán boje s korupcí na rok 2017
3. Sektorová analýza korupce ve zdravotnictví
4. Různé

V 09:44 h se dostavil Jan Štern.

Jiří Dienstbier zrekapituloval, že od posledního jednání Rady došlo vládou ke schválení:

- a) materiálu „Návrh alternativ legislativního řešení ochrany oznamovatelů“ – nelegislativní materiál, na který předchází legislativnímu návrhu,
- b) Akčního plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí (OGP) na období let 2016 až 2018,
- c) Závěrečné sebehodnotící zprávy k Akčnímu plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2014–2016.

Na půdě Parlamentu ČR od posledního jednání Rady došlo:

- a) v Poslanecké sněmovně ke schválení novely zákona o střetu zájmů, která byla následně Senátem vrácena zpět do Poslanecké sněmovny s pozměňovacími návrhy (legislativně-technické změny a posun účinnosti),
- b) k definitivnímu schválení změny v oblasti financování politických stran a volebních kampaní,
- c) k definitivnímu schválení legislativního řešení prokazování původu majetku,
- d) k zamítnutí návrhu novely Ústavy ČR směřující k rozšíření pravomocí NKÚ (vláda nový návrh schválila na své schůzi konané dne 24. října 2016 a znovu bude předložen Poslanecké sněmovně k projednání, aby byl schválen ještě v tomto volebním období).

Dále uvedl, že od posledního jednání Rady proběhlo hlasování per rollam:

- a) k návrhu Ing. Janusze Konieczného ve znění: *„Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí doporučuje, aby ministr vnitra Milan Chovanec a policejní prezident Tomáš Tuhý podnikli veškeré možné kroky, které povedou k odložení reorganizace Policie ČR minimálně do doby, než budou splněny 2 podmínky: 1. Bude dokončena práce parlamentní vyšetřovací komise, která byla Poslaneckou sněmovnou zřízena dne 28. 6. 2016 v souvislosti s nestandardními okolnostmi kolem reorganizace policie. 2. Proběhne odborná debata k reorganizaci policie*

včetně vypořádání připomínek od zainteresovaných stran – například vrchních státních zástupců, nejvyššího státního zástupce, bývalých ředitelů ÚOOZ a ÚOKFK, nezávislých bezpečnostních expertů, členů Výborů pro bezpečnost Poslanecké sněmovny atd.“ – usnesení přijato **nebylo**,

- b) o stanovisku Rady k věcnému záměru zákona o podpoře výzkumu, vývoje a inovací – stanovisko přijato **bylo**.

V souladu s čl. 5 odst. 6 Jednacího řádu Rady jsou výsledky hlasování uvedeny v příloze tohoto záznamu.

Průběh jednání:

1. Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s ochranou oznamovatelů podezření na protiprávní jednání

Jiří Dienstbier uvedl, že dne 11. července 2016 byl vládou schválen nelegislativní materiál „Návrh alternativ legislativního řešení ochrany oznamovatelů“, který byl projednáván na minulém jednání Rady vlády dne 7. června 2016. Následně bylo přistoupeno ke zpracování návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s ochranou oznamovatelů podezření na protiprávní jednání.

Aktuální legislativní vývoj stručně za předkladatele představil Jan Kněžínek, náměstek pro řízení Sekce Legislativní rady vlády. Tři základní aspekty návrhu spočívající v ex post ochraně oznamovatelů zůstanou zachovány i po vypořádání připomínek (explicitní zákaz postihu či znevýhodnění oznamovatele podezření na protiprávní jednání, zakotvení nové skutkové podstaty v zákoně o inspekci práce a rozšíření užití sdíleného důkazního břemene i na spory vzniklé v souvislosti s podaným oznámením podezření na protiprávní jednání) – oproti verzi návrhu v mezirezortním připomínkovém řízení materiál neobsahuje zvýšenou náhradu příjmu a bude zúžen rozsah oznámení, která budou chráněna. Dále uvedl, že návrh bude předkládán s rozpory, a to s Ministerstvem financí a Ministerstvem obrany, které shodně preferují řešení obsažené v poslaneckém návrhu zákona Andreje Babiše, a s Českomoravskou konfederací odborových svazů, která odmítá návrh jako celek. Návrh bude vládě předložen k projednání na přelomu října a listopadu 2016. Návrh ve verzi určené k projednání v Legislativní radě vlády bude předložen i Radě, přičemž Jan Kněžínek uvedl, že členové Rady mohou uplatnit náměty na zpřesnění návrhu, které by mohly být využity ve stanovisku Rady, které bude předloženo k hlasování per rollam, anebo ve stanovisku Legislativní rady vlády, pokud půjde o právní připomínky.

Jiří Dienstbier dále shrnul, že k materiálu byly uplatněny zcela protichůdné připomínky – od výhrady, že není třeba přijímat žádné legislativní řešení, neboť stávající právní řád obsahuje dostatečné nástroje ochrany, až po připomínky, že návrh je nedostatečně ambiciózní (s požadavkem na předložení samostatné právní úpravy).

V 09:52 h přišla Anna Šabatová.

V rámci diskuze vystoupil Karel Gargulák (Oživení), který za neziskové organizace sdělil výhrady k předloženému návrhu, neboť jejich návrhy vycházející z mezinárodních doporučení (Rada Evropy, OECD) nebyly do návrhu zakomponovány. Proto vládní návrh zákona nemůže jako celek podpořit. Doplnil, že neziskové organizace odmítají i poslanecký návrh Andreje Babiše pro nenaplnění doporučení.

David Ondráčka (Transparency International – Česká republika, dále jen „TIC“) shrnul, že vládní návrh zákona zavádí pouze ochranu ex post (navíc ještě bez možnosti náhrady ušlého zisku), což nevzbuzuje motivaci oznamovat protiprávní jednání, nicméně chápe zpracovanou minimalistickou verzi, na které bylo možné se shodnout. Dále se dotazoval na očekávaný odhad legislativního vývoje.

Jiří Dienstbier odpověděl, že návrh nevidí jako málo ambiciózní verzi, neboť revoluční už je návrh na zavedení sdíleného důkazního břemene, což nebude na půdě Parlamentu ČR jednoduché

prosadit. Vzpomněl na slova Karla Garguláka z posledního jednání, že to chce připravit mnohem ambicióznější návrh, nicméně by to bylo s vědomím, že by takový návrh byl neprosaditelný. Jiří Dienstbier nesouhlasil s myšlenkou, že raději nyní nedělat nic, aby byl otevřenější prostor do budoucna, neboť by se mohlo stát, že navždy nebude nic. Jiří Dienstbier dále dodal, že při standardním projednávání v Parlamentu ČR je třeba cca 4 měsíce (ale jsou stále projednávány v 1. čtení i návrhy, které byly předloženy před 2 lety).

Karel Gargulák (Oživení) odpověděl, že si nemyslí, že by navždy nemuselo být nic, protože je na Českou republiku vyvíjen mezinárodní tlak (zejména z institucí Rady Evropy a EU) na přijetí adekvátní ochrany oznamovatelů. Dále dodal, že při vytváření alternativ ochrany oznamovatelů postrádal zpracování analytického materiálu, který by nastínil, jak by v ČR mohlo být pojetí ochrany oznamovatelů nastaveno v jeho komplexní verzi, neboť k tomu snahy neziskových organizací směřovaly.

Tomáš Vyhnánek (MF) vysvětlil důvody, proč Ministerstvo financí preferuje poslanecký návrh Andreje Babiše. Dále zdůraznil, že by v budoucnu rovněž měla být diskutována ochrana oznamovaných, neboť se domnívá, že se vytváří další nástroj, jak by mohli zaměstnanci poté, co proti nim bude uplatněno kárné opatření, zneužít svého postavení a vůči svému zaměstnavateli uplatňovali bossing.

Jiří Dienstbier oponoval, do jaké míry tento aspekt řeší poslanecký návrh Andreje Babiše, přičemž ochrana upravená ve vládním návrhu k tomuto účelu nemůže být zneužita, protože jde o ochranu poskytovanou právě ex post a preventivně má pouze působit na zaměstnavatele, který se bude muset rozhodnout, jestli se bude vůči zaměstnancům chovat korektně či nikoli, kdy by následně musel složitěji čelit sporům v soudním řízení.

David Ondráčka (TIC) připomněl, že na boj s korupcí vynakládá Ministerstvo vnitra ročně pouhých 3,5 mil. Kč, což je v poměru k jiným oblastem, které jsou ze státního rozpočtu dotovány, ve velkém nepoměru. Při tom neziskové organizace poskytují oznamovatelům poradnu nejen právní, ale i psychologickou apod.

Karel Gargulák (Oživení) konstatoval, že v návrhu Akčního plánu boje s korupcí na rok 2017 se počítá s navýšením o 0,5 mil. Kč, nicméně poukázal na to, že se jedná o malou částku.

Jelikož dosud nedošlo k vypořádání všech zásadních připomínek, Rada bude materiál znovu projednávat na svém dalším jednání dne 12. prosince 2016, a to ve verzi určené pro jednání vlády.

2. Akční plán boje s korupcí na rok 2017

Jiří Dienstbier uvedl, že návrh Akčního plánu boje s korupcí na rok 2017 (dále též jako „Akční plán“) bude v nejbližší době předložen do mezirezortního připomínkového řízení. Jeho návrh stručně za předkladatele představil Jan Kněžínek, náměstek pro řízení Sekce Legislativní rady vlády. Jedná se o poslední z jednoletých akčních plánů boje s korupcí, kterými se provádí Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015 až 2017. V roce 2017 bude soustředěna pozornost zejména na dokončení legislativního procesu u již započatých legislativních úkolů a na stanovení nelegislativních (exekutivních) úkolů krátkodobějšího charakteru. Úkoly vytýčené pro rok 2017 vycházejí z Programového prohlášení vlády, mezinárodních závazků, kterými je Česká republika vázána, a zároveň reagují na aktuální společenskou situaci. Akční plán bude rovněž provázán s Plánem legislativních prací vlády na rok 2017, který stanoví konkrétní termíny pro plnění legislativních úkolů. Návrh byl připravován za účasti odborné veřejnosti – přípravě Akčního plánu boje s korupcí na rok 2017 byl věnován workshop, který se konal dne 16. září 2016 za účasti více než 60 zástupců veřejného sektoru, odborné veřejnosti, akademické obce a sociálních partnerů. Dále se přípravou Akčního plánu zabývaly jednotlivé Pracovní komise předsedy Rady.

V rámci diskuze vystoupil Karel Gargulák (Oživení), který přednesl některé připomínky a dotazy k některým navrhovaným úkolům:

- Legislativní řešení nominace zástupců státu do obchodních korporací a státních podniků – Tomáš Vyhnánek (MF) uvedl, že tento úkol nespadá do jeho gesce, ale domnívá se, že je návrh nyní v Legislativní radě vlády. Jiří Dienstbier uvedl, že Legislativní rada vlády přijala k věcnému záměru návrhu zákona negativní stanovisko (problematiku postačí řešit exekutivně, nikoli legislativně), ale vláda jej přesto schválila, proto by Ministerstvo financí mělo aktuálně pracovat na návrhu zákona.
- Veřejné zakázky – Karel Gargulák (Oživení) uvedl, že Ředitelství silnic a dálnic ČR před nabytím účinnosti nového zákona o zadávání veřejných zakázek narychlo vypsal několik zakázek, aby bylo soutěženo ještě podle zákona č. 137/2006 Sb., přičemž projekty dopravních staveb v rámci ŘSD jsou obecně málo připravené. V této souvislosti se dotazoval na návrh zákona o řízení a kontrole veřejných financí, neboť při jeho existenci by k tomuto kroku, které ŘSD realizovalo, dojít nemohlo, protože kvůli malé připravenosti projektů, krátkým lhůtám atd. by nutně musel kontrolní orgán dojít k závěru, že veřejné finance jsou vynakládány neefektivně, neúčelně a nehospodárně. Tomáš Vyhnánek (MF) sdělil podstatu problému přípravy nového zákona, který se dotýká velkého množství subjektů, a proto je důležité, aby byl předložen bez zásadních rozporů, a aby v Poslanecké sněmovně k němu nebylo uplatněno mnoho připomínek, které by celý návrh mohly zmařit. Dále uvedl, že bylo uvažováno o vynětí dotačního řízení z kontroly finančního úřadu, což ale bylo rozporováno, a proto to v návrhu zákona bylo ponecháno, byť se jedná o duplicitu, kterou je možné usměrňovat metodicky. Jiří Dienstbier uvedl, že dokončení legislativního procesu je v návrhu Akčního plánu již obsaženo a že lze očekávat odpor při projednávání tohoto návrhu zákona ze strany starostů.
- Chyby ve zveřejňování v registru smluv (např. že nejsou uváděny správně ceny, duplicitu v názvech) – dle sdělení Karla Garguláka (Oživení) Ministerstvo vnitra tvrdí, že nemůže kontrolovat kvalitu vkládaných dat, nicméně Karel Gargulák (Oživení) se domnívá, že by mohl být systém nastaven tak, aby neumožňoval dělat chyby (vylepšení systému registru smluv po IT stránce tak, že nebylo možné vkládat chybná data). Pavel Vařeka (MV) odpověděl, že se jedná o gesci náměstka Strouhala a že připomínky o špatném vkládání smluv jdou mimo gesci Ministerstva vnitra, které registr smluv pouze provozuje, a proto MV nemůže garantovat správnost vkládaných dat. Tomáš Vyhnánek (MF) sdělil, že Ministerstvo financí maximálně podporuje správnou aplikaci zákona o registru smluv, neboť data v něm obsažená jsou využívána při kontrolách, čímž mj. dochází i k odstraňování duplicit kontrol – vyzval k předložení podnětů, které by mohly být předány auditorům. Zdeněk Mandík (SMO ČR) podpořil Ministerstvo vnitra, které dle jeho slov svoji metodickou roli vykonává dobře (byla vytvořena expertní skupina) a jde spíše o nekvalitní text zákona (je znát absence standardního připomínkového řízení). Anna Šabatová (VOP) uvedla, že chyby jsou ve všech registrech a měl by zde být mechanismus, jak vyvolat řízení o odstranění chyb (vzpomněla chyby v registru obyvatel).

Anna Šabatová (VOP) vyzdvihla nezastupitelnou roli neziskového sektoru, proto by dotace poskytované Ministerstvem vnitra měly být navýšeny řádově o „nulu“.

Jan Štern (Veřejnost proti korupci) uvedl, že mu v materiálu chyby vyhodnocení (důkladné, průběžné a systematické) toho, co bylo již přijato a jaký je přínos (co způsobilo problémy, jak novinky fungují v praxi, jakou zátěž opatření přinesla) – co to provádí se systémem. Jiří Dienstbier uvedl, že u některých opatření je úkol v tomto duchu i koncipován. Jan Knežínek doplnil, že akční plány jsou vyhodnocovány – dopady přijatých opatření jsou i součástí ex post hodnocení dopadů regulace, ale je to běh na dlouho trať (objektivní hodnocení lze učinit nejdříve po 2–3 letech po účinnosti zákona).

Zdeněk Mandík (SMO ČR) se vyjádřil k otázce rozšíření Nejvyššího kontrolního úřadu, kdy byl nový návrh vládou schválen 24. října 2016. Vyjádřil podiv nad tím, proč byl znovu předložen v podstatě totožný návrh a proč se nepočkalo s předložením návrhu až po dopracování analýzy

Ministerstva financí, aby bylo zřejmé, jaké duplicity v kontrolách existují. Jiří Dienstbier sdělil, že v novém návrhu bylo vyhověno připomínce zvýšit počet členů NKÚ z 15 na 17 (což reálně znamená možnost navýšení kontrol o 8–16 za rok) a požadavku, aby se kontrola omezila na obce s více jak 10.000 obyvateli. Doplnil, že v zásadě nejde o problém s duplicitou ze strany Nejvyššího kontrolního úřadu, ale o obecný problém duplicit v kontrolním systému v České republice. K tomu ještě doplnil, že kdyby se čekalo na dopracování analýzy, nebylo by reálné návrh zákona prosadit v tomto volebním období. Tomáš Vyhnánek (MF) doplnil, že samy územní samosprávné celky si vyžádaly, aby byl zachován systém přezkoumání hospodaření podle zákona č. 420/2004 Sb., což je jakýsi externí audit, který má metodicky usměrňovat územní samosprávné celky ve vedení účetnictví. A pokud územní samosprávný celek nebude čerpat dotace, jedná se v podstatě o jedinou kontrolu (vyjma kontrol výkonu přenesené působnosti), která je na místě prováděna. Zdeněk Mandík dále rozebíral jednotlivé aspekty systému přezkoumání hospodaření a potenciálních kontrol NKÚ; vzpomněl rakouskou úpravu, kdy pravomoci NKÚ podléhají obce nad 10.000 obyvatel, zbylé jiným kontrolním úřadům. Domnívá se, že kdyby byla zpracována analýza, bylo by např. možné uvažovat o obdobném mechanismu i u nás – např. obce nad 10 000 NKÚ, pod krajské úřady, ale nikoli souběžně.

Janusz Konieczny (Nadační fond proti korupci) v návaznosti na připomínku Jana Šterna týkající se systematického vyhodnocování účinnosti protikorupčních opatření komentoval otázku rozkrývání konečných vlastníků společností, kdy Rada zaujala stanovisko, přičemž konečná podoba zákona, kterým se mění zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, je v rozporu s doporučeními Rady. Jiří Dienstbier uvedl, že tato změna nastala v Legislativní radě vládě, kde zřízení veřejnosti přístupného rejstříku zejména odborníci na civilní právo zásadně rozporovali (nepřiměřený zásah do práv na soukromí), přičemž Ministerstvo spravedlnosti a následně vláda připomínkám Legislativní Rady vlády vyhověly. Do budoucna je otázkou, zda bude přijata evropská úprava vyžadující zveřejnění rejstříku. Dále se Janusz Konieczny dotazoval, zda již existuje metodika k rozkrývání konečných vlastníků v rámci zákona o zadávání veřejných zakázek. Petr Hrazdil (MMR) uvedl, že metodiky jsou postupně vypracovávány a obratem vkládány na internet (na Portál veřejných zakázek). Pokud dosud není předmětná metodika zveřejněna, její dopracování zaurguje. David Ondráčka (TIC) uvedl, že odpovědnost při přípravě návrhu zákona je čistě na rezortu a vládě, přičemž je vysoce pravděpodobné, že na úrovni EU bude přijata úprava, která bude požadovat veřejný rejstřík, přičemž vláda ČR promarnila příležitost tuto otázku vyřešit najednou (navíc se obává, že přijaté řešení nemusí naplnit účel, pro který byl tento rejstřík zřizován). Janusz Konieczny (NFPK) doplnil, že dle směrnice EU musejí být informace v rejstříku aktuální (pravdivé) a ověřitelné (vyjádřil pochybnost, zda je 4. směrnice AML dostatečným způsobem transponována, přičemž zmínil slovenskou právní úpravu, která má rejstřík veřejný) – Jiří Dienstbier doplnil, že dle Odboru kompatibility ÚV ČR byl předložený návrh v souladu s právem EU. František Kučera (OKK) upřesnil, že expertní skupina MMR vydala stanovisko k otázce předkládání informací a dokladů o skutečném majiteli vybraného dodavatele, které je dostupné na Portálu veřejných zakázek a koncesí. Zdeněk Mandík (SMO ČR) coby člen této expertní skupiny přiblížil obsah stanoviska a jeho projednávání. Zásadní dle něj je otázka, k jakému okamžiku se aktuálnost informací posuzuje – zda v okamžiku, kdy bylo vyhlášeno výběrové řízení nebo kdy se uchazeč hlásí do soutěže. Jan Štern (Veřejnost proti korupci) zastává názor, že právo na soukromí padá ve chvíli, kdy se společnost uchází o veřejné prostředky. Názor, že soukromý vlastník má právo na ochranu, odporuje dle Jana Šterna filozofii kapitalistickému pojetí vlastnického práva, kdy vlastnictví s sebou nese odpovědnost. David Ondráčka (TIC) připodobnil tuto otázku se svým případem, kdy uspěl u soudu ve sporu s Ivo Rittigem, který požadoval omluvu a odškodnění za pomluvu v kauze Amun Re a Ivo Rittig neuspěl právě s ohledem na skutečnost, že v případě zapojení se do systému čerpání veřejných financí právo na soukromí padá.

Tomáš Vyhnánek (MF) navrhl, aby prosazovaná a prosazená opatření byla skutečně vyhodnocována, neboť v nemálo případech se v praxi dosáhlo opačného efektu, než který byl zamýšlen.

Jan Štern (Veřejnost proti korupci) předložil návrh na doplnění koncepce – trvalá povinnost rezortů každoročně vyhodnocovat dopady protikorupčních opatření v jejich gesci (náklady a přínosy, resp. benefity a ztráty). Jiří Dienstbier uvedl, že k podnětům členů Rady bude přihlédnuto při vypořádávání připomínek k Akčnímu plánu boje s korupcí na rok 2017.

Zdeněk Mandík (SMO ČR) souhlasí s vyhodnocováním. Dále poukázal na otázku indikátorů měření korupce (konstatoval, že Index vnímání korupce Transparency International k tomuto účelu nepostačuje a bylo by vhodné hledat i jiné). Nemusí jít nutně o kvantitativní vyhodnocování, ale stačí alespoň vyhodnocení, zda není kladena přílišná (administrativní, finanční) zátěž na adresáty norem. Petr Hrazdil (MMR) reagoval, že plošné vyhodnocení se může mýjet účinkem – pokud nebudou u jednotlivých úkolů stanoveny cíle, bude obtížné dopad protikorupčních opatření vyhodnocovat. David Ondráčka (TIC) podpořil podnět rozvíjet výzkumnou činnost protikorupční politiky vlády (odkázal na Národní studii integrity, která se dívá na veřejnou správu jako celek).

Anna Šabatová (VOP) vznesla podnět, aby se více dbalo, aby při zavedení rejstříku bylo dohlíženo na jeho naplňování. Uvedla, že sbírka listin obchodního rejstříku je účetními závěrkami naplňována pouze z 30 %, přičemž neplnění této povinnosti není sankcionováno. Dále vzpomněla rejstřík soudních rozhodnutí – tento rejstřík není naplňován ani z 20 %, přičemž lze i narazit na případy, kdy místo vkládání rozsudků a judikátu do veřejného rejstříku jsou tyto prodávány komerčním subjektům.

Karel Gargulák (Oživení) se vrátil k úkolu zpracovávání ex post RIA a dotazoval se na stav příprav plnění tohoto úkolu. Jan Kněžínek uvedl, že tento úkol je realizován a zpětná vazba ještě není příliš velká (prozatím bylo pro pilotní projekt vytipováno několik právních předpisů, jejichž gestoři byli osloveni se žádostí o spolupráci).

Jan Štern (Veřejnost proti korupci) se vrátil k otázce systematického vyhodnocování a měření korupce (nikoli pouze u jednotlivých opatření) – kdy navrhuje jeho zařazení jako strategického pilíře, nikoli rozmělnění do jednotlivých kapitol. Mělo by dojít ke sledování ukazatelů měření korupce, které jsou mezinárodně uznávané (např. index CPI, růst ekonomiky).

Návrh stanoviska Rady bude z důvodu dosud neproběhlého mezirezortního připomínkového řízení následně rozeslán před jednáním vlády členům Rady k hlasování per rollam.

3. Sektorová analýza korupce ve zdravotnictví

Jiří Dienstbier uvedl, že v Akčním plánu boje s korupcí na rok 2016 je zakotveno předložení sektorové analýzy korupce ve zdravotnictví. Stručné představení úkolu uloženého Ministerstvu zdravotnictví shrnul Jan Kněžínek, který uvedl, že oblastí korupce ve zdravotnictví věnuje zvýšenou pozornost především Evropská komise, která označila sektor zdravotnictví jako jednu z oblastí, kde dochází k nejčastějšímu výskytu korupce. Ministerstvo zdravotnictví zpracovalo pracovní verzi sektorové analýzy, která byla opakovaně projednávána Pracovní komisí předsedy Rady k transparentnosti státní správy, nicméně stav jejího zpracování zatím nebyl v uspokojivé kvalitě, proto předseda Rady s ohledem na závažnost tématu rozhodl o zařazení tohoto tématu na program jednání Rady.

Za Ministerstvo zdravotnictví byli přítomni Ludvík Bína, vedoucí Oddělení interního auditu, jeho zástupkyně Eva Antošová a Alena Tomášková, ředitelka Odboru farmacie. Ludvík Bína uvedl, že ministerstvu jsou známa korupční rizika stejně jako u jiných ministerstev, ale jedná se o latentní korupci, neboť ministerstvo neneviduje žádné případy oznámené korupce. Na zjištěné problémy ministerstvo reaguje vydáváním metodických pokynů, příkazů ministra apod. Kontrolnímu mechanismu Ministerstva zdravotnictví podléhá 70 přímo řízených organizací – na druhou stranu

např. na krajské nemocnice dopadá kontrola NKÚ. Hypotéza ministerstva o korupci ve zdravotnictví vychází z dělení na korupci jednotlivců a na organizovanou. Není možné hlídat každého lékaře, nicméně i když by případ přijetí úplatku bylo v možnostech ministerstva zjistit, mohlo by pouze podat trestní oznámení. Do oblasti hypotetické organizované korupce spadá domnělá korupce farmaceutických společností, zdravotních pojišťoven, poskytování dotací a zadávání veřejných zakázek atd. Doplnil, že nejde o rozhodování jedince, nýbrž kolektivní, tudíž prostor pro manipulaci je výrazně nižší.

Martina Houšková, předsedkyně Pracovní komise k transparentnosti státní správy, přečetla úkol zadaný v Akčním plánu boje s korupcí na rok 2016, přičemž tomuto zadání předložený materiál plně neodpovídá. Cílem by mělo být předložení materiálu, který by identifikoval problémy a možnosti jejich řešení. Na dvou jednáních pracovní komise byla deklarována přílišná obecnost navržených opatření – je třeba uvést možné cíle a cesty k jejich naplnění. Pracovní komise doporučila, aby materiál byl doplněn i o příklady dobré praxe.

Ludvík Bína (MZd) reagoval, že některá řešení ministerstvo navrhuje, ale není u všech možné závazně přijmout vyřešení problému. Proto považuje zpracovaný materiál za dostatečný (byť se stále jedná o pracovní verzi), neboť stěžejní je, aby navrhovaná řešení odpovídala záměru vedení ministerstva.

David Ondráčka (TIC) uvedl, že je velmi obtížné sektorovou analýzu zpracovat, ale předložený materiál podle něj neodráží skutečnou realitu. Odkázal na studii TIC „Transparentní zdravotnictví“ a doporučil, aby ministerstvo tuto publikaci vzalo v potaz (obsahuje velmi podrobnou pasáž o střetech zájmů mezi jednotlivými aktéry, včetně pokusu o kvantifikaci vzniklé škody). TIC rovněž spolupracuje s Asociací inovativně-farmaceutického průmyslu – jedná se o iniciativu, která má zajistit databázi všech lékařů a kolik jim farmaceutické společnosti platí. Iniciativa sice vychází z byznysu (samy společnosti, většinou se sídlem v zahraničí, ji prosazují), nicméně je mnohými lékaři odmítána. Toto opatření by mělo zabezpečit mj. i transparentní mechanismus financování kongresů, vědeckých studií apod.). Ludvík Bína (MZd) doplnil, že požadované je úkolem orgánů činných v trestním řízení, nikoli Ministerstva zdravotnictví. O domnělých případech korupce dle něj mnoho lidí ví, ale nechce říci jména či podrobnosti, a to ani orgánům činným v trestním řízení.

Jan Štern (Veřejnost proti korupci) sdělil, že založit boj s korupcí na tom, až někdo korupci oznámí, je málo. Jako podnět uvedl, že by ministerstvo mohlo zpracovat přehled (analýzu) všech nemocnic, jak vynakládaly finanční prostředky na zdravotnický materiál a na nákup léčiv a u těch, které nakupují výrazně draž, vyměnit ředitele, protože nakupoval nevhodně. Půjde alespoň o to, že korupčníci budou vyplašeni a mohli by přestat korupci páchat. Jiří Dienstbier uvedl, že sám ví z veřejných zdrojů či z osobního jednání např. s dodavateli o korupčním prostředí, avšak nemá dostatek informací na podání trestního oznámení, nicméně popsat současný stav a možnosti korupčních jednání by mělo jít a mělo by být obsahem sektorové analýzy, včetně popisu nastavených kontrolních procesů.

Ludvík Bína (MZd) uvedl, že Odbor přímo řízených organizací, který průběžně s ekonomickými daty pracuje, aktuálně připravuje manažerský systém, jehož cílem je intenzivnější spolupráce ministerstva s nemocnicemi. Jako dobrý příklad uvedl případ Nemocnice Na Homolce, kde ministerstvo provádí reorganizaci a další systémová opatření.

Janusz Konieczny (NPFK) podpořil, co bylo již řečeno – rád by v analýze viděl pozitivní i negativní příklady (zmínil případ krajské nemocnice ve Zlíně – falšování účetnictví, předražené zakázky apod.). Uvedl, že před 2 lety NPFK vydal analýzu „Korupce ve zdravotnictví“. Zaměřil by se primárně na hospodaření nemocnic.

Karel Gargulák (Oživení) se dotazoval na další vývoj materiálu – Ludvík Bína (MZd) uvedl, že materiál je stále dopracováván a po schválení vedením ministerstva bude jasné, která opatření a v jakých termínech je ministerstvo schopno splnit.

Jiří Pavlík (NSZ) odkázal na aktuální expertní pracovní skupinu EPAC (Evropské partnerství proti korupci, přičemž Úřad vlády ČR je členem), kde je otázka korupce ve zdravotnictví diskutována.

Bod byl ukončen bez přijetí usnesení s tím, že materiál bude dopracováván.

4. Různé

V rámci bodu různé vystoupil Karel Gargulák (Oživení), který navrhl, aby bylo přijato stanovisko ke Strategii vlastnické politiky státu, která dle neziskových organizací sice neobsahuje vše, co by měla, ale rámcově ji považují za zdařilou. Komentoval navrhovaných 32 opatření, která by měla být ve většině případů naplněna až v prosinci 2017, přičemž by ale bylo dobré, aby vláda schválila termíny realizace ještě v průběhu mandátu této vlády. Jelikož bylo projednávání materiálu na jednání vlády přerušeno na dva měsíce, je možné zařadit materiál na prosincové jednání Rady. Proto vzal Karel Gargulák svůj návrh zpět, byť s poznámkou, že se ještě více zkracuje termín na realizaci opatření, která ještě nebyla schválena.

Karel Gargulák (Oživení) dále požadoval přijetí stanoviska Rady k návrhu novely zákona o registru smluv s tím, že by neměla být přijímána plošná výjimka na zveřejňování smluv vybraných typů subjektů (státní podniky, obchodní společnosti s majetkovou účastí státu nebo municipalit). Účel stanoviska vidí v tom, že zákon o registru smluv prosadila vládní koalice, a proto by nemělo dojít k „vykostování“ zákona s podporou koaličních poslanců. Zdeněk Mandík (SMO ČR) doplnil, že předložený návrh na přijetí stanoviska Rady je problematický, protože k pozměňovacím návrhům z pozice Rady není možné přijímat stanoviska, navíc bez detailnější diskuze nad odborností této problematiky a bez jakýchkoliv podkladů. Odkázal na stanovisko Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, které je poměrně negativní ke stávající podobě zákona a kterým jsou odůvodňovány pozměňovací návrhy.

Návrh stanoviska Karla Garguláka: Rada doporučuje nepřijímat plošné vyjmutí státních podniků, obchodní společností s majetkovou účastí státu nebo municipalit z působnosti zákona o registru smluv.

➤ Usnesení č. XII/1

Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí doporučuje nepřijímat plošné vyjmutí státních podniků, obchodní společností s majetkovou účastí státu nebo municipalit z působnosti zákona o registru smluv

Hlasování:

9 PRO: Dienstbier, Homola (náhradník za Pelikána), Vyhnánek (náhradník za Babiše), Lysák (náhradník za Mazánka), Šabatová, Gargulák (náhradník za Kameníka), Štern, Konieczny, Ondráčka

0 PROTI

5 ZDRŽELI SE: Kramaříková (náhradnice za Bělobrádka), Vařeka (náhradník za Chovance), Pavlík (náhradník za Zemana), Mandík (náhradník za Lukla), Polma (náhradník za Haška)

Usnesení bylo přijato.

Závěrem Jiří Dienstbier informoval členy Rady, že příští jednání Rady se uskuteční 12. prosince 2016, poděkoval členům Rady za aktivní účast a jednání ukončil v 12:15 h.

V Praze 24. listopadu 2016

Zapsal: Jan Horník

Schválil: Jiří Dienstbier v. r.

Příloha: Výsledky hlasování per rollam za období červenec – říjen 2016

- 1) Návrh Ing. Janusze Konieczného k probíhající reorganizaci Policie ČR ve znění: „Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí doporučuje, aby ministr vnitra Milan Chovanec a policejní prezident Tomáš Tuhý podnikli veškeré možné kroky, které povedou k odložení reorganizace Policie ČR minimálně do doby, než budou splněné 2 podmínky:**

1. Bude dokončena práce parlamentní vyšetřovací komise, která byla Poslaneckou sněmovnou zřízena dne 28. 6. 2016 v souvislosti s nestandardními okolnostmi kolem reorganizace policie.

2. Proběhne odborná debata k reorganizaci policie včetně vypořádání připomínek od zainteresovaných stran – například vrchních státních zástupců, nejvyššího státního zástupce, bývalých ředitelů ÚOOZ a ÚOKFK, nezávislých bezpečnostních expertů, členů Výborů pro bezpečnost Poslanecké sněmovny atd..“

(Hlasováno od 18. července 2016 do 25. července 2016)

Výsledek hlasování:

9 PRO: Babiš, Franc, Gargulák (náhradník za Kameníka), Konieczny, Ondráčka, Pelikán, Sciskalová, Štern, Zeman

3 PROTI: Bartoňová Pálková (náhradnice za Dlouhého), Chovanec, Vild

6 ZDRŽEL SE: Bělobrádek, Dienstbier, Hašek, Jiránek (náhradník za Lukla), Murín, Šabatová

0 NEHLASOVAL

Usnesení **nebylo přijato.**

- 2) Věcný záměr zákona o podpoře výzkumu, vývoje a inovací**

(Hlasováno od 5. srpna 2016 do 12. srpna 2016)

Výsledek hlasování:

12 PRO: Dienstbier, Hašek, Homola (náhradník za Pelikána), Jiránek (náhradník za Lukla), Kramaříková (náhradnice za Bělobrádka), Konieczny, Ondráčka, Sciskalová, Šabatová, Vařeka (náhradník za Chovance), Vild, Vyhnánek (náhradník za Babiše),

0 PROTI

3 ZDRŽEL SE: Gargulák (náhradník za Kameníka), Murín, Pavlík (náhradník za Zemana)

3 NEHLASOVAL: Dlouhý, Franc, Štern

Stanovisko **bylo přijato.**